

## Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

### 1425

Vragen van het lid **Van Nispen** (SP) aan de Ministers voor Rechtsbescherming en van Justitie en Veiligheid over *de documentaire «Jehovah – Van God Los» over seksueel misbruik in de gemeenschap van Jehovah's Getuigen, harde uitsluiting uit de gemeenschap en zelfs suicides* (ingezonden 14 maart 2024).

Mededeling van Minister **Yeşilgöz-Zegerius** (Justitie en Veiligheid), mede namens de Minister voor Rechtsbescherming (ontvangen 4 april 2024).

#### Vraag 1

Bent u bekend met de documentaireserie «Jehova – Van God Los» waarin ex-Jehovah's getuigen spreken over manipulatie, misbruik en uitsluiting bij de Christelijke gemeente van Jehovah's getuigen en de diepe trauma's die ze daardoor hebben opgelopen?<sup>1</sup>

#### Vraag 2

Wat vindt u van de verhalen van de ex-Jehovah's getuigen over hun ervaringen met seksueel misbruik binnen de gemeenschap en hoe die meldingen intern zijn afgehandeld?

#### Vraag 3

Erkent u dat er sprake is van «mandated shunning» binnen de gemeenschap van Jehova's getuigen in Nederland waarbij alle contacten met een ex-Jehova ongeacht familiebanden moeten worden verbroken, een vorm van sociaal doodverklaren? Hoe kijkt u naar de vele mentale problemen, depressies en zelfs de gevallen van suicidaliteit, die deze praktijk van shunning teweeg brengt?

#### Vraag 4

Ziet u dat vanwege het sterk gesloten karakter van de Jehovah's getuigen veel misstanden onder de pet worden gehouden waardoor slachtoffers van misstanden nauwelijks gehoord en gezien worden?

#### Vraag 5

Wat vindt u van het interne rechtssysteem dat binnen de gemeenschap van Jehovah's getuigen bestaat, waarin slachtoffers bij drie «wijzen» (Ouderlingen) zaken zoals misbruik moeten aankaarten?

<sup>1</sup> Videoland, «Jehovah: Van Gos Los», Jehovah: Van God Los op Videoland

Vraag 6

Wat vindt u ervan dat de organisatie naar buiten toe wel uitdraagt dat iedereen zich moet houden aan de wetten van het land, maar intern «wereldse instanties» als politie en justitie wegzet als werktuigen van Satan en hoe beziet u getuigenissen van slachtoffers, die opgedragen werden geen aangifte te doen bij «wereldse instanties»?

Vraag 7

Vindt u het ook niet wrang dat veel getuigenissen over seksueel misbruik intern zijn genotuleerd en bewaard, maar dat slachtoffers die dossiers, die dus over hun eigen persoonlijke leven gaat, niet volledig te zien krijgen?

Vraag 8

Vindt u het eveneens ook onbestaanbaar dat deze documenten op basis van een zeer ruime inbeslagname en vervolgens door de interpretatie van het verschoningsrecht niet gebruikt konden worden door Justitie om daders op te sporen en te berechten? Wat zijn nu nog de mogelijkheden om selectiever documenten in beslag te nemen (door het Openbaar Ministerie) waardoor een beroep op het verschoningsrecht niet zal slagen?

Vraag 9

Bent u het met mij eens dat als het gaat om de gemeenschap van Jehovah's getuigen, zolang zij zich bevinden in Nederland, zij niet boven de wet staan en individuen voor misdrijven moeten worden berecht?

Vraag 10

Bent u bereid om te kijken naar een recente uitspraak in hoger beroep uit Noorwegen waarin de beschermde status als religieuze instelling wordt afgepakt vanwege de praktijk van shunning? In hoeverre kan dit ook in Nederland plaatsvinden, bijvoorbeeld waar het gaat om de ANBI-status (algemeen nut beogende instelling)? Wat is er mogelijk op dit gebied?

Vraag 11

Bent u bereid om een vervolgonderzoek te laten uitvoeren na het eerdere onderzoek over het fenomeen uitsluiting, waarbij dan niet alleen wordt gekeken naar wat de gemeenschap hier zelf over zegt, maar juist naar wat er in de praktijk echt gebeurt, dus naar het verschil tussen de realiteit voor mensen binnen de gemeenschap en de boodschap hierover naar buiten toe?

Vraag 12

Wat bent u van plan om te ondernemen naar aanleiding van deze schokkende documentaire, ter bescherming van ex-Jehovah's getuigen en mensen die nu nog in de gemeenschap zitten?

Vraag 13

Bent u bereid om onderzoek te doen naar de mogelijkheden waarop er wel sprake kan zijn van onderzoek naar en vervolging van strafbare feiten binnen de gemeenschap van Jehovah's getuigen?

Vraag 14

Bent u bereid opnieuw te bezien of deze vormen van keiharde uitsluiting, verstoting of zelfs sociaal doodverklaren niet als een vorm van mishandeling kan worden gezien? Zo niet, bent u dan bereid dit toe te voegen in het Wetboek van Strafrecht als een vorm van psychische mishandeling?

**Mededeling**

Hierbij deel ik u, mede namens de Minister voor Rechtsbescherming, mede dat de schriftelijke vragen van het lid Van Nispen (SP), van uw Kamer aan de Minister van Justitie en Veiligheid over de documentaire «Jehovah – Van God Los» over seksueel misbruik in de gemeenschap van Jehovah's Getuigen, harde uitsluiting uit de gemeenschap en zelfs suicides (ingezonden 14 maart 2024) niet binnen de gebruikelijke termijn kunnen worden beantwoord, aangezien nog niet alle benodigde informatie is ontvangen. Ik streef ernaar de vragen zo spoedig mogelijk te beantwoorden.